

สรุปข่าวการระบาดระหว่างวันที่ 15-21 กันยายน 2545

โดย อุบลรัตน์ นฤพนธ์จิรกุล
น.พ.ภัทร์พงศ์ อุดมพัฒน์
กองระบบวิทยา สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข

รายงานการเกิดโรค/การระบาดใหม่

โรค/สถานที่เกิดโรค	แหล่งข้อมูล	ผลการสอบสวนเบื้องต้น	การดำเนินการ
โรคไข้ก้าพหลังแอ่น (Meningococcal meningitis) อ. แม่แจ่ม จ. เชียงใหม่	ศูนย์ระบาดวิทยากภาคเหนือ จ.ลำปาง	พบผู้ป่วย 1 ราย เพศหญิง อายุ 1 เดือน อยู่บ้านเลขที่ 12/1 หมู่ 3 บ้านแม่สะต้อนใต้ ต.แม่ศึก อ.แม่แจ่ม จ.เชียงใหม่ เริ่มป่วยวันที่ 4 ส.ค. 2545 ด้วยอาการไข้ มีผื่นขึ้นตามตัว เข้ารับการรักษาที่ รพ.ศรีสังวาลย์ จ.แม่ฮ่องสอน วันที่ 7 ส.ค.2545 แพทย์เจาะน้ำไขสันหลังส่งตรวจทางห้องปฏิบัติการ พบรเชื้อ <i>Neisseria meningitidis</i> ผู้ป่วยไม่มีประวัติการเดินทางไปต่างถิ่น บิดามารดาเป็นชาวไทยภูเขา ผ่ากระเพรี้ยง ครอบครัวมีความใกล้ชิดกับแรงงานต่างด้าวชาวพม่าในหมู่บ้านซึ่งเดินทางไปฯ มาฯ อยู่ตลอดเวลา เจ้าหน้าที่ได้ค้นหาผู้สัมผัส และควบคุมโรคในพื้นที่แล้ว	งบการติดตาม
โรคอุจจาระร่วงอย่างแรง (Severe diarrhea) จ. ลำพูน	สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดลำพูน	ได้รับรายงานผู้ป่วยอุจจาระร่วงอย่างแรงตรวจพบเชื้อ <i>Vibrio cholerae El Tor inaba</i> เข้ารับการรักษาที่รพ.บ้านโี้ง 2 ราย (เป็น 2 รายแรกของจังหวัด) <u>รายแรก</u> เพศชาย อายุ 77 ปี อยู่ที่ หมู่ 1 ต.ศรีเตียง อ.บ้านโี้ง เริ่มป่วยวันที่ 27 ส.ค.45 เวลา 17.00 น. เข้ารับการรักษาที่ รพ.บ้านโี้ง วันที่ 28 ส.ค. ส่งต่อไป รพ.ลำพูน และเสียชีวิต ในวันที่ 29 ส.ค.จากการสอบสวนโรคในพื้นที่ พบรผู้ป่วยรายใหม่ 2 รายรวมเป็น 3 ราย <u>รายที่ 2</u> เพศชาย อายุ 52 ปี ที่อยู่ อ.บ้านโี้ง จ.ลำพูน เริ่มป่วย 14 ก.y. เข้ารับการรักษาที่ รพ.บ้านโี้ง ทราบผลการตรวจทางห้องปฏิบัติการ วันที่ 17 ก.y. 2545 ขณะนี้อยู่ระหว่างการสอบสวนและควบคุมโรคในพื้นที่	ติดตามสถานการณ์

โรค/สถานที่เกิดโรค	แหล่งข้อมูล	ผลการสอบสวนเบื้องต้น	การดำเนินการ
โรคอาหารเป็นพิษ (Food poisonning) จ. ลำปาง 18 ก.ย. 2545	สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดลำปาง	วันที่ 18 ก.ย. 45 ได้รับรายงานโรคอาหารเป็นพิษ ในโรงเรียนปงสนุก อ.เมือง จ.ลำปาง ซึ่งเป็นโรงเรียนระดับชั้นอนุบาลถึงป. 6 มีนักเรียนจำนวน 2,070 คน จากการสอบสวนของสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดลำปางพบผู้ป่วยมีอาการปวดท้อง และถ่ายเหลวจำนวน 1,094 ราย เข้ารับการรักษาที่ศูนย์บริการ สาธารณสุขเทศบาล 626 ราย ผู้ป่วยกระจายอยู่ทุกชั้นเรียน รายแรกเริ่มป่วยวันที่ 18 ก.ย. 2545 อาหารที่ส่งสัยคือ ข้าวหมูแดง ซึ่งปรุงไว้ตั้งแต่เย็นวันที่ 16 ก.ย. แต่นำไปให้เด็กรับประทานเมื่อถัดมาวันของวันที่ 17 ก.ย. ได้เก็บตัวอย่างส่งตรวจทางห้องปฏิบัติการ โดยการทำ rectal swab แม่ครัว 9 ราย และนักเรียน 134 ราย, swab เกียงหันหมุ 2 ตัวอย่าง, น้ำใช้ 1 ตัวอย่าง ผลการตรวจพบเชื้อ <i>Salmonella gr. E</i> ในแม่ครัว 3 ตัวอย่าง, เกียง 1 ตัวอย่าง, และน้ำใช้ 1 ตัวอย่าง ส่วนในเด็กนักเรียนพบเชื้อ <i>Salmonella gr. B, E, C</i> รวม 12 ตัวอย่าง เจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบในพื้นที่ได้ควบคุมป้องกันโรคแล้ว	จบการติดตาม
โรคอาหารเป็นพิษ (Food poisonning) จ. พะ夷า 11 ก.ย. 2545	สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดพะ夷า	ได้รับรายงานโรคอาหารเป็นพิษ ในโรงเรียนเทศบาล อ.เมือง จ.พะ夷า พบผู้ป่วยมีอาการปวดท้อง และถ่ายเหลว 52 ราย เป็นนักเรียน 46 ราย ครู 6 ราย เข้ารับการรักษาที่ รพ.พะ夷า 46 ราย รายแรกเริ่มป่วยเมื่อประมาณ 19.00 น. วันที่ 11 ก.ย. 2545 จากการสอบสวนพบว่าเป็นนักเรียนชั้นประถมปีที่ 3 ขึ้นไป อาหารที่ส่งสัยคือ น้ำที่ใช้ราดน้ำข้าวหมูแดง เด็กชั้นอนุบาลถึงป. 2 รับประทานข้าวหมูแดงโดยไม่ได้ราดน้ำหมูแดง และไม่มีผู้ป่วย ส่วนนักเรียนชั้นป. 3 ขึ้นไป จะได้รับน้ำราดน้ำข้าวหมูแดง ได้เก็บตัวอย่างข้าวหมู	จบการติดตาม

		เด้งและน้ำร้าดหน้าที่เหลือ เก็บตัวอย่างอุจจาระ เด็กที่ถ่ายเหลวส่งตรวจทางห้องปฏิบัติการ ผลไม่พบเชื้อในทุกตัวอย่าง	
--	--	--	--

โรค/สถานที่เกิดโรค	แหล่งข้อมูล	ผลการสอบสวนเบื้องต้น	การดำเนินการ
โรคตาแดง (Conjunctivitis) จ. สาระแก้ว	โรงพยาบาล วัฒนานคร จ.สาระแก้ว	จากข่าวหนังสือพิมพ์มติชนฉบับวันที่ 19 กันยายน 2545 ว่ามีนักเรียนป่วยเป็นตาแดงในโรงเรียนวัฒนาคร จำนวน 200 ราย จากการสอบถามเจ้าหน้าที่ฝ่ายสุขาภิบาลและควบคุมโรคทราบว่า เริ่มนี้ป่วยตาแดงในเดือน ก.ค. 4 ราย, ส.ค. 12 ราย, 1 - 20 ก.ย. 338 ราย ผู้ป่วยกระจายในทุกตำบล อายุ 5 - 15 ปี ร้อยละ 32 และอายุต่ำกว่า 5 ปี ร้อยละ 22 มีผู้ป่วยในโรงเรียนวัฒนาคร 52 ราย ได้ให้สูบศึกษาแนะนำในการป้องกันการติดต่อครอบคลุมพื้นที่ทั้งอำเภอ ต่วนนักเรียนที่มีอาการตาแดงให้หยุดเพื่อพักรักษาที่บ้านจนกว่าอาการจะดีขึ้น	ติดตาม สถานการณ์

ข้อมูลเพิ่มเติมรายงานการเกิดโรค/การระบาดต่อเนื่องจากสัปดาห์ก่อน

โรค/สถานที่เกิดโรค	แหล่งข้อมูล	ผลการสอบสวนเบื้องต้น	การดำเนินการ
โรคตาแดง (Conjunctivitis) จ. ระยอง	ฝ่ายสุขาและ ควบคุมโรค รพ. บ้านคลาง จ. ระยอง	สัปดาห์นี้พบผู้ป่วยโรคตาแดง จำนวน 25 ราย รวมผู้ป่วยตั้งแต่ วันที่ 1 ม.ค. - 20 ก.ย. 2545 มีจำนวน 520 ราย ผู้ป่วยกระจายทั่ว 3 ตำบล	ติดตามสอบสวน การระบาดต่อไป
โรคตาแดง (Conjunctivitis) จ. ชลบุรี	ฝ่ายสุขาและ ควบคุมโรค รพ. กม10 จ. ชลบุรี	สัปดาห์นี้พบผู้ป่วยโรคตาแดง จำนวน 114 ราย รวมผู้ป่วยตั้งแต่ วันที่ 1 ม.ค. - 20 ก.ย. 2545 มีจำนวน 1,168 ราย	ติดตาม สอบสวนการ ระบาดต่อไป
โรคไข้ก้าพหลังแอ่น (Meningococcal meningitis) จ. ราชบุรี	สำนักงาน สาธารณสุข จังหวัดราชบุรี	พบผู้ป่วยโรคไข้ก้าพหลังแอ่น 1 ราย เพศชายชาวไทย อายุ 43 ปี อาชีพ รักษาความปลอดภัย ที่อยู่โรงไฟฟ้า ตำแหน่งพิคุลทอง อำเภอเมือง จังหวัดราชบุรี เริ่มป่วยเมื่อวันที่ 6 ก.ย. 2545 ผู้รับการรักษาที่โรงพยาบาลศูนย์ราชบุรี ในหอผู้ป่วยหนัก (ICU) ของผู้ป่วยราย	ติดตาม สถานการณ์ หลังจากวันเริ่มป่วย

		<p>ผลการตรวจทางห้องปฎิบัติการ พบชื่อ Neisseria meningitidis ขณะนี้ผู้ป่วยอาการทุเลาเล็ก ทางสาธารณสุขจังหวัดร่วมกับเจ้าหน้าที่ห้องปฏิบัติการ โรงพยาบาลราชบูรีได้สอบถาม</p> <p>ไม่พบผู้ป่วยในชุมชนและไม่พบความสัมพันธ์กับผู้ป่วย 4 รายแรกและทำ Nasopharyngeal swab 44 ราย</p> <p>เป็นผู้สัมผัสในที่ทำงานโรงพยาบาล 34 ราย และผู้สัมผัส</p>	สุดท้าย 20 วัน
โรค/สถานที่เกิดโรค	แหล่งข้อมูล	ผลการสอบถามเบื้องต้น	การดำเนินการ
		ร่วมบ้านและละแวกบ้าน (รับประทานอาหารร่วมกัน) 10 ราย ผลทางห้องปฏิบัติการ ให้ผลลบ ทั้ง 44 ราย	
โรคอุจจาระร่วงอย่างแรง (Severe diarrhea) จ. ระยอง	สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดระยอง	พบผู้ป่วยโรคอุจจาระร่วงอย่างแรง ตั้งแต่ต้นปีมีจำนวน 40 ราย สัปดาห์นี้พบผู้ป่วย 3 ราย ใน อ.เมือง 2 ราย อ.บ้านฉาง 1 ราย วันเริ่มป่วยผู้ป่วยรายสุดท้ายวันที่ 16 กันยายน 2545	ติดตาม สถานการณ์
โรคอุจจาระร่วงอย่างแรง (Severe diarrhea) จ. ชลบุรี	สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด ชลบุรี	พบผู้ป่วยโรคอุจจาระร่วงอย่างแรง ตั้งแต่ต้นปีมีจำนวน 105 ราย สัปดาห์นี้พบผู้ป่วย 3 ราย ใน อ.บ่อทอง 1 ราย อ.พนัสนิคม 2 ราย วันเริ่มป่วยผู้ป่วยรายสุดท้ายวันที่ 11 กันยายน 2545	ติดตาม สถานการณ์

บันทึกท้ายบท

ตั้งแต่ต้นเดือนกันยายน ถึงปลายเดือนกันยายน 2545 บางพื้นที่ของประเทศไทย มีฝนตกชุก ทำให้เกิดอุทกภัยมากกว่าปีก่อนๆ จังหวัดที่มีปัญหาน้ำท่วมรุนแรง ได้แก่ จังหวัดของภาคเหนือตอนล่าง เช่น จังหวัดสุโขทัย กำแพงเพชร เพชรบูรณ์ ตาก พิจิตร พิษณุโลก และนครสวรรค์ เป็นต้น ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ได้แก่ จังหวัดมหาสารคาม ยโสธร ศรีสะเกษ ขอนแก่น อุบลราชธานี และร้อยเอ็ด เป็นต้น คาดว่าภาคกลางหลายจังหวัดน้ำจะท่วมในเร็วๆ นี้ และภาคใต้บางจังหวัดมี kans เกิดน้ำท่วมในเดือนตุลาคม - พฤศจิกายน ของทุกปี

ในปี พ.ศ. 2545 เกิดนำหัวมามากเป็นประวัติการ ทำลายพืชผลทางการเกษตร นับແສນໄร่ บางพื้นที่ นำหัวมามีถึงหลักคำนับ ประชาชนต้องอพยพไปอยู่บนพื้นที่สูง แต่รายงานการเสียชีวิตเนื่องจากอุทกภัยมีน้อย คาดว่าหลังนำหัว โรคติดเชื้อต่างๆ จะระบาดมากขึ้น เช่น โรคระบบทางเดินอาหาร โรคเลปโตโซไพรโซซิต ไข้ไข่ต่ำ ไข้ไข่ต่ำ โรคผิวนัง และโรคติดเชื้อ เป็นต้น ดังนั้นหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรเตรียมเวชภัณฑ์ไว้ แต่เนื่นๆ เมื่อมีโรคเกิดขึ้นจะป้องกันและควบคุมโรคได้ทันที

ในระหว่างวันที่ 23 ธันวาคม 2545 ถึงวันที่ 7 มกราคม 2546 จะมีการประชุมลูกเสือโลก ที่ อำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี จะมีการเดินทางไกลไปปั้งจังหวัดใกล้เคียงด้วย ในกรณีนี้ จังหวัดชลบุรีและ จังหวัดใกล้เคียง ควรควบคุมโรคอุจาระร่วงอย่างแรงและโรคติดเชื้อให้สงบ ก่อนการประชุมลูกเสือโลกจะ เริ่มขึ้น มิเช่นนั้น เจ้าหน้าที่สาธารณสุขจะต้องทำงานอย่างหนักในช่วงการประชุมลูกเสือโลกในครั้งนี้

คณะที่ปรึกษา	นายแพทย์สุชาติ เจรดเนsn	นายแพทย์คำนวน อึ้งชูศักดิ์	นายแพทย์สมศักดิ์ วัฒนศรี
บรรณาธิการที่ปรึกษา	นายสัตวแพทย์ประวิทย์ ชุมเกี้ยง	นายองอาจ เจริญสุข	
บรรณาธิการประจำฉบับ	นายองอาจ เจริญสุข		
บรรณาธิการผู้ช่วย/ฝ่ายผลิต	นางสาวกัญจนี คำนาคแก้ว		
งานข้อมูล	นางสาวเพ็ญศรี จิตราทรพ์	นางลักษดา ลิขิตยิ่งรา	นางอนงค์ แสงจันทร์พิพัฒน์ นายประเวศน์ แย้มชื่น
งานพิสูจน์อักษร	นางพงษ์ศรี วัฒนาสุรกิจต์	นางกัญจนี คำนาคแก้ว	นางสิริลักษณ์ รังษีวงศ์ นายสุเทพ อุทัยฉาย
งานพิมพ์	นางสาวภัทร์ กาดีโนน		
ออกแบบปกและจัดทำรูปเล่ม	นายคอมยา พุกสนานนนท์	นายประมวล ทุมพงษ์	
งาน sama ชิกและการจัดส่ง	นางสาววรรณศรี พรมโภชิริ	นางนงลักษณ์ อุ่นศรี	นายสวัสดิ์ สว่างชุม